

Tekst og Foto

Jørgen Kjørstadmoen

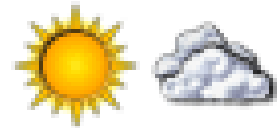
6. november 2006

E-mail: post@jk-production.net

Web: www.jk-production.net

Langtidsvarsel

Når man skal planlegge en fototur eller fotoshoot ute og det er flere mennesker involvert, som modeller, stylisten, osv...

Er det en stor fordel og vite hvordan været blir en stund på forhånd. Så man ikke blir overrasket av regn, når man er avhengig av oppholdsvær.

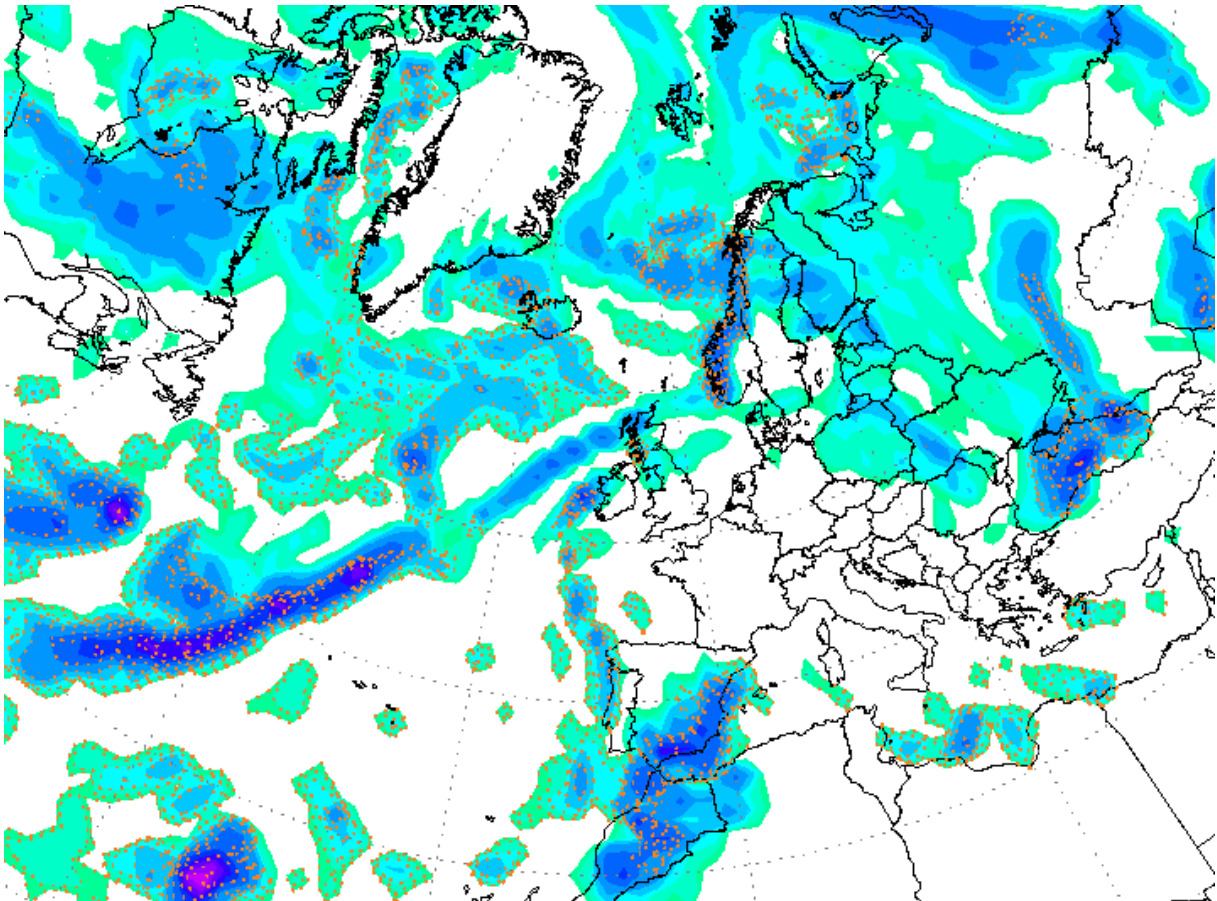
Da er et pålitelig langtidsvarsel godt og ha.

Hos wetterzentrale kan man få en vær prognose hele 16 døgn frem i tid for Europa, og de er ganske pålitelige.

Vær kartet som du får opp er veldig enkelt og forstå.

Er det blått felt i område du skal til, blir det regn.

Er det ikke noen blå felt så blir det opphold og er de blå feltene langt unna blir det sol,sol,sol.

Her er linkene:

1 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn244.html>

2 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn484.html>

3 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn724.html>

4 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn964.html>

5 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn1204.html>

6 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn1444.html>

7 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn1684.html>

8 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn1924.html>

9 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn2164.html>

10 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn2404.html>

11 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn2644.html>

12 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn2884.html>

13 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn3124.html>

14 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn3364.html>

15 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn3604.html>

16 døgn frem <http://www.wetterzentrale.de/pics/Rtavn3844.html>

Her er noen linker til andre vær stasjoner som det også kan være nyttig og se på.

Meteorologisk institutt og NRK står bak yr.no, som skal bli den største og mest komplette værtjenesten i Norge

<http://www.yr.no/>

Langtidsprognose og mye nyttig info om vind, sol, måne osv...

<http://www.wunderground.com/global/stations/01488.html>

Tysk vær side med 7 dagers prognose.

<http://www.wetter.com/v2/?SID=&LANG=DE&LOC=7011&LOCFROM=0201&type=WMO&id=13>

Enda en tysk side som er oversiktelig, og som man kan finne en 10 dagers prognose..

**Her finner du værprognose for de neste 10 dagene
(for Lillestrøm, men man kan også finne andre byer).
fra weather.com**

<http://www.kurlandfk.no/weather/forecast.php>

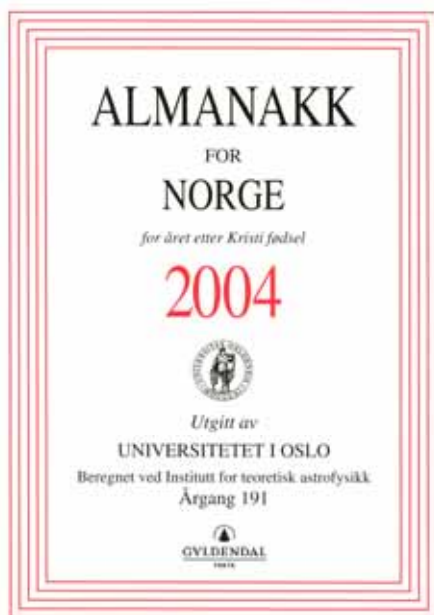
Her finner du dagens vær fra Storm weather center

<http://www.storm.no/tv2/>

Meteorologisk institutt har mye nyttig info om vær, snø dybder, sesongvarsler osv...

<http://met.no/index.shtml>

Almanakk

Den tradisjonelle Almanakken er også veldig nyttig når man skal planlegge en fotoshoot.

Det er et nyttig oppslagsverk som viser:

soloppgang og solnedgang, tussmørketabell,

Flo og fjære,

midnattssol og mørketid, planetenes stilling på himmelen,

stjerneskuddsvermer, Astronomiske hendelser,

Sol og måne formørkelser, regler/tider for jakt og fiske, osv...

i hele landet

Barometer

Barometeret er et bra hjelpemiddel til og se hvordan luftrykket er og om det blir værforandring.

-Høyt barometer gir gjerne pent vær.

-Lavt barometer gir gjerne stygt vær.

Det kan godt være pent vær selv om luftrykket er ganske lavt. Det er endringer i luftrykket du skal se etter.

Ved pent vær:

-Fallende barometer tyder på at et styggvær nærmer seg.

Ved Stygt vær:

-Stigende barometer tyder på oppklaring eller bedring i været.

Med kraftig barometerforandringer blir det nesten alltid værforandring, om ikke annet så skifter vinden retning eller styrke.

En forandring på 3 millimeter i løpet av 3 timer er ganske kraftig.

Barometeret må ha jevnest mulig temperatur for og gi gode avlesninger.

Det må også henge rolig.

Om vinteren gir høytrykkene ofte kaldt vær, og ofte tåke i lavt liggende strøk, spesielt nær elver, sjøer og vann. Da er det ofte mildere og pent vær i høyereliggende strøk.

Tradisjonelle værtegn

Hurtig oppløsning av kondensstripene etter fly tyder på tørr luft i de høyere luftlag: Ingen værforandring ventes. Kondensstriper som ses på himmelen som skystriper som brer seg ut og driver med vinden tyder på stor fuktighet og sterk vind i de høyere luftlag: Værforandring kan ventes.

Følg nøye med vinden. Vindforandring, både i retning og styrke, er ofte tegn på værforandring: Kommer uværet brått, varer det kort, men øker vinden i ro og mag, varer den også neste dag.

Vindretningen.

-Vind mot en fjellkjede er en styggværsvind.

-Vind fra en fjellkjede er godværsvind.

Langs hele norskekysten kan en si de samme reglene:

-Pålandsvind er styggværsvind.

-Fralandsvind er godværsvind.

-Vind langs kysten gir ofte skyet vær i ytre strøk, pent vær i indre.

Få tak i hovedretningen, ikke lokale vinder i trange daler.

Driften av lavere skyer kan en bruke til og bedømme vindretningen.

I Norge går hovedfjellkjedene "Langfjellene og Kjølen" tilnærmet i retning Nord-Sør. Hovedregelen blir derfor:

-Østafjells og i Øst-Finnmark er det regnfult eller skyet vær med østlige vinder. Pent vær med vestavinder.

Om sommeren kommer det ofte lokale regnbyger med svake, skiftende vinder.

-Veier eller vindstriper på rolig vann er tegn på nedbør.

Skifter vindretningen med solens gang, slik at vi har solgangsbris, er det tegn på at godværet vil fortsette. Bøyer vinden mot solen, er det uværestegn. Skiftende vindretning i forskjellige luftlag varsler regn.

Fuktighet i luften

Jo fuktigere luften er, desto lettere danner det seg tåke, skyer og regn. En økning i luftfuktigheten kan vise seg ved at høye fjelltopper får skyhette, svaberg blinker i solen, en blank gjenstand blir matt, murvegger og skifertak blir fuktige og skifter farge, en grønn eng får en dypere, friskere tone. Slike ting kan være tegn på kommende regn.

Skyer

Lavt, lett skydekke er utrygt, men behøver ikke å bety regn.

Høye lyse skyer som ikke tykkner til mot horisonten, spår godvær.

Trekker skyene opp i flere lag, tyder det på nedbør, særlig hvis sky-lagene går i forskjellig retning.

Sommerens "blomkållignende" haugskyer med skinnende hvite topper og mørkere underside har gitt denne regelen:

-Jo tidligere på morgenen det skyer til, dess større fare for regn.

-Jo mørkere underside, dess større fare for regn.

-Brer toppene seg til siden istedenfor og vokse vider oppover, er det ikke så farlig.

-Løser ikke haugskyene seg opp mot kvelden, kan en vente regn om natten eller dagen etter. Gammel regel: "Går solen ned i sekk, er den neste dagen vekk"

-Får toppene av store haugskyer en skinnende hvit slør over seg, er dette ofte tegn på torden.

Ring rund Sol og Måne er et eldgammelt tegn på nedbør. Den viser seg når lyset fra solen eller månen bryter igjennom vanndamp eller isnáler i de øvre luftlag.

Aftenskyer med vakre, røde farger er godværstegn. Gammel regel: Kveldsrød gjør morgen søt, morgenrød gjør marken bløt.

Gyllen aftenrøde på fjelltoppene er også godværsmerke.

Likeså dyp Natthimmel med klare stjerner. Men kaldt blir det gjerne.

Oppklaring mot kvelden etter sommerens haugskyer er lite og stole på.

Tåke

Tåke over vann og lavland oppløser seg som regel i løpet av formiddagen, og gir en varm soldag.

Går tåken oppover en fjellkjede, tyder det på regn. Gammel regel:

Når tåka går opp, faller den gjerne ned som regn tredje dagen.

Rimer det på bakken om høstnettene, kan skyene ofte fortettes og gi kortvarig regn. Når luften "vibrerer" over jorda, lover det fortsatt varmt vær. Begynner det å rime på steiner i hard vinterkulde, blir det linnvær. I de nord-lige landsdeler, særlig på Finnmarkskysten, følger det gjerne ishavsskodde med nordavind. Skodda løser seg gjerne opp innover fjordene.

Planter og Dyr

Naturen og dyrelivet kan også gi en pekepinne om hvordan været blir.

Både tamme og ville dyr søker ly mot kommende uvær. Om sommeren hender det at det blir påfallende stille for fuglekvitter og husdyra på bete klumper seg sammen og blir stående stille. Da er det tordenvær i vente.

Når svalen flyr lavt, varsler det gjerne regn, for insektene holder seg nærmere bakken. Over vann og myrlendt tereng vil det alltid være insekter som holder seg i lav høyde, så svalen er nødt til fly nær bakken eller vannflaten for og få mat. Flyr svalen høyt under himmelen, tyder det på pent vær.

Lommen, hakkespetten og tårnsvalen skriker mot regn.

Når fluesnapperen hopper rundt på bakken på jakt etter insekter, er det nedbørstegn.

Merker du at tiuren og orrfuglen topper og er svært vare, pleier det og varsle kaldt vær. Holder rypa seg i snøen og bare bakser uten og lette, blir det snø. Når storfuglen nesten ikke rikker seg fra trærne, og bare hopper rett ned på bakken en gang i blant, er det også tegn på snø.

Der du er godt kjent, vil du kunne få mange opplysninger bare du lytter til naturens stemme. Bekkelåten eller fosseduren forandrer styrke, man hører toget bedre mot regnvær, osv... Det kommer av at lyden forplanter seg mer eller mindre godt gjennom luften etter som vindraget er. Men å tyde tegnene blir en erfarings sak og avhengig av lokale forhold. Når røyken fra bålet eller pipa slår ned, er det tegn på at luften er fugtigere.

Hestehoven åpner seg når det er sol i vente, selv om det regner i øyeblikket. Holder solen seg vekk, lukker den blomsten. Dette passer om morgenen og ettermiddagen, men mot kvelden lukker den seg alltid til nattesøvnen.

Fluer og mygg blir ekstra plagsomme mot regn.

Legg merke til skogsneglene, de trenger fuktighet og kommer helst frem mot regn.

Studer edderkoppene, den kan gi mange tips om været. Spinner den ivrig, venter den god vær og gjør seg klar til storfangst. Bryr den seg ikke om og lappe hull i nettet, venter den regn som likevill vil ødelegge det.

Kommer mauerne veltende i tette avdelinger, tyder det på tungt, varmt vær. Forstyrrer du en tue og mauren vrir seg frem i full fart, tyder det på at været blir fint, men merker du at hele tua er stille og åpningen til gangene dekket til, så den ser glatt ut, er det regn i vente. For mauren er liv redde for og få vann i gangene sine. Henger maurene i med arbeidet utenfor tua utover kvelden, blir det gjerne en mild natt.

Månen

Når tidevann, mennesker og dyr påvirkes av månen, er det ikke så rart at også været blir påvirket.

Både mennesker og dyr føler seg gjerne mer opplagt på voksende måne. Spesielt rett før fullmåne.

Det sies at alt dyreliv er voksende og fyldig i tiden mot fullmåne.

På voksende måne, rett før fullmåne, er det gjerne bra vær. I finnmark stemmer det ofte at den siste 1 1/2 uka før fullmåne er det bra vær, mens det i uka etter fullmåne blir det dårligere.

Er nymånens ender veldig spisse ventes kaldt vær.

Er nymånens horn utydelige og matte; blir det mildt og urolig vær og regn.

Ser nymånen veldig krom ut, kan det ventes fint vær.

Er det en stor ring rundt månen, blir det snart kraftig nedbør. Uværet kommer ofte fra den kanten som ringen åpner seg fra.

Er det liten ring rundt månen, blir det opphold en god stund framover.

Er månen rødlig, blir det nedbør og vind.

Er månen gul og fyldig, blir det mildvær.

Sølvklar måne er godværstegn.

Hvit og klar måne forteller om kaldt vær.

Ingen av disse tegnene er bombesikre.

Og man må jo alltid se på flere tegn for og få en pekepinne om hvordan været blir.

